

VEUM KYRKJE

12.11.2018

Utgreiing av tiltaka i Veum kyrkje og
Moland kyrkje

Veum kyrkje

UTGREIINGAV TILTAKA I VEUM- OG MOLAND KYRKJE

Innleiing

Eg ber om orsaking for at utgreiinga ikkje er gjord på nynorsk, bokmål er ikkje mitt målføre, men mitt skrivne ord.

Rapporten er utført i to deler:

1. Oversikt over vedlikeholdstiltak.
2. Metodebeskrivelse for tiltakene (dette dokument)

Metodebeskrivelse

Jeg vil i det videre gå gjennom noen av tiltakene i detalj, og si noe om hva som skal til for å løse oppgavene.

Dyktige fagfolk

Det er viktig å knytte til seg gode fømrere og håndverkere i det hele, for å kunne ivareta antikvariske bygg.

Jeg har tidligere kommentert at det er dyktige folk ansatt i soknerådet og at både dagens kirketjener og tidligere kirketjener vil kunne utføre det meste av tiltaka som er nevnt.

- Bjarne Tveit Mandt kyrkjetjenar
- Ingebret Gaaren tidligere kyrkjetjenar

Oppjekking

Min anbefaling er at det blir valgt ut noen gode heller (flate stein) eks. størrelse (bxlxh) 40x60x20cm, disse kan settes (graves ned delvis) med kun 10cm over bakken. Disse kan enten ligge parvis, eller at en finner annet underlag for jekken.

Mange av steinene i muren kan benyttes, plukk ned stein høyere oppe og bruk gode flate stein til underlag.

Etter at en har nådd riktig høyde med jekkene, ville jeg satt klosser midlertidig for å finne endelig høyde når en slipper av vekta. Dette målet ville jeg ha benyttet på å kutte til klosser i furu kjerneved (tørt virke), klossen festes i sylstokken (svilla) med tømmer hake e.l. for å sikre at den blir sittende hvis det kommer bevegelser senere. I dette tilfellet anbefaler jeg ca 2- 3cm overhøyde på oppjekkingen. Det kan også settes bolter i hella for å sørge for at ikke klossen kan flytte på seg. Hvis det benyttes stor helle eller heller parvis kan det jekkes på den ene og bygges under på den andre. Det er viktig å finne stein som «kiler» godt og bygge under med på toppen av muren.

Bilde av jekken under, er ikke helt representativt, men det går greit å låne eller leie hydrauliske jekker med slangeforbindelse. Da kan pumpa være på gulvet og kun selve sylinderen under bygget, dette gir bedre rom for arbeidet undergulvet. Jeg har tidligere leiet utstyr fra «Hillevåg elektrodiesel» 35 91 51 80 Skien og «Hydraulikkteknikk» 67 06 21 50

Tømmerhaker

Tømmerhaker og festeutstyr lages også i mange forskjellige varianter. Lokale smeder kan lage hvis det ikke er noen på «lager»

Kopperbeslag

Jeg kjenner ikke blikkenslagere/kopperslagere i Fyresdal, men det er sikkert noen i nærheten og støtt dem, for det er viktige samarbeidspartnere. Lokalt her i Arendal har jeg benyttet Stoa Blikk 91195020 til kompliserte jobber

Kopperbeslag vil med tiden jevne seg ut fargemessig, men det er metoder for å hjelpe patineringen i gang. I bygda er det kyr, og med litt hjelp av en bonde er det bare å få fanget ei bøtte med kupiss. Vask kopperet med kupiss og det tar grønnfarge med en gang og jevner seg godt ut med årene.

Vannbordet (Moland kyrkje)

Vannbordet bør skiftes ut i deler av sin lengde, og i den sammenheng er det viktig å få gode materialer å erstatte med. Jeg anbefaler å få tak i malma furu (kjerneved). Som tidligere sagt kan gamle materialer gjenbrukes eller en kan få tak i godt laftetømmer. Det er godt trolig at det er leverandører nærmere gjerne i bygda.

Jeg har snakka med Georg på Grindberg Trevarefabrikk 90630672, det er godt mulig at han har maskiner som kan profilere vannbord, og hvis du får lagd noen lengder, kan de ligge lagra i kjerka for også seinere bruk. Husk at profilene bør være et par mm grovere for å ha noe å tilpasse med. De siste gangene jeg har kjøpt inn malment virke (kjerneved), har jeg gjort det på Tinnoset sag 35019350, men jeg regner med at lokale bruk også greit kan levere.

Omfang av arbeidene

Det er svært krevende å angi kostnader ved slike arbeider, og de fleste som tar på seg slike oppdrag gjør dette på timer samt dekning av kostnader/utlegg med et påslag for håndtering av oppdraget.

- Et helt grovt estimat av tiltaket med oppjekking er at det vil medgå ca. tre uker for to mann inklusive plunder og heft samt å fremskaffe materialer og utstyr. Material prisen er liten med i denne sammenhengen. Utstyrslie koster det uteier krever, hvis en ikke kan låne lokalt.
- Utbedring sakristtak ca 3 dager en mann, samt noen nye tegl og materialer. Største kostnad er muligens kopperbeslag.

- Demontering av befukter, antar at to mann og en pick up greier jobben i løpet av noen timer, befukteren skal leveres til godkjent oppsamling for elektromateriell.
- Estimat for utskifting av deler av vassbord er ikke mulig, da jeg ikke kan fastslå hvor mye som må skiftes ut eller luses/felles inn nytt virke. Igjen er det å ha håndverkere en har tillit til viktig
- Større åpning i kirkegårdsmuren er arbeid for to mann med maskin i tre dager og en tømrer/snekker som kan lage det ene bladet i porten større.

Med vennlig hilsen

Petter Gj Norberg
Rådgiver FDVU

Opplysningene og beskrivelsene i dokumentet er ikke til allment bruk, men er del av avtalen om bistand mellom Fyresdal sokneråd og Petter Norberg FDVU

Norberg FDVU
Postboks 113
4852 Færvik
Telefon: 91351084
e-post: petter.norberg1@gmail.com